

Metodenotat

om

Rentefradrag 1980-2012

August 2014

Forord

I Danmark kan afholdte renteudgifter delvist fradrages i den indkomst skatten beregnes af. Dette betyder at skattebetalingen bliver lavere for personer med renteudgifter, dermed bliver det billigere at låne penge.

Flertallet af boligejere har optaget boliglån, lån som for de fleste lånetyper kan repræsenterer op til 80 pct. af boligens værdi. Renteudgifter er derfor en betydelig udgiftspost for mange boligejere, og den historiske udvikling på boligmarkedet er derfor i den grad påvirket af både renteniveau og rentefradragets udvikling. Skatteværdien af rentefradraget er blevet betydeligt mindre i løbet af de seneste tredive år, som følge af de mange skattereformer, som er gennemført i de seneste årtier.

Danmarks Statistik har på forespørgsel og med finansiering fra Boligøkonomisk Videnscenter, som er etableret af Realdania, beregnet den faktisk opnåede skattebesparelse på individniveau, som følge af fradrag for renteudgifter på baggrund af indkomststatistikregistret. Indkomststatistikregistret og derved denne opgørelse dækker perioden i 1980 til 2012.

Modellen er baseret på skattesystemets hovedtræk. Detaljeringsgraden i registret er ikke i alle år tilstrækkelig til en komplet beregning af rentefradragets skatteværdi for personer med særlig komplicerede skatteforhold. Skatteværdien af rentefradraget beregnes således ikke for selvstændige, personer med indkomst fra udlandet og personer med andre særlige skatteforhold.

Anonymiserede individdata vil blive stillet til rådighed for forskning i fx boligmarkedets udvikling gennem Danmarks Statistiks forskningsservice, ligesom at Danmarks Statistik på baggrund af disse data kan udarbejde skræddersyede tabeller for organisationer og virksomheder med interesse i rentefradragets udvikling for udvalgte socialgrupper, ejere af bestemte boligtyper mv. Det er således håbet, at disse nye data kan styrke og forbedre forskningen vedrørende udviklingen på det danske boligmarked.

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	4
2.	Rentefradragets udvikling	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
3.	Beregningseksempler	4
4.	Kvalitetsbeskrivelse	6
5.	Offentliggørelser	8
6.	Kilder	8
7.	Bilag	8

1. Indledning

Hvad er rentefradrag?	Personer med renteudgifter kan trække dem fra den øvrige skattepligtige indkomst på selvangivelsen. Når renteudgifterne trækkes fra bliver den skattepligtige indkomst mindre og man opnår derved en skattebesparelse. Den skattemæssige værdi af fradraget for renteudgifter er værdien af den skattebesparelse, som opnås ved rentefradraget. Værdien præsenteres oftest i procent af de samlede renteudgifter.
Om beregningen	Skattebesparelsen ved rentefradrag er beregnet ved at skatten først beregnes som normalt. Dernæst beregnes den igen uden personens/ægteparrets renteudgifter. Differencen herimellem repræsenterer skattebesparelsen. Beregningen er lavet over de samlede afholdte renteudgifter for personerne og er således ikke beregnet marginalt, men en alt-andet-lige beregning, som finder størrelsen af skattebesparelsen i forhold til en situation hvor ingen renter kan trækkes fra i skat.
Kun låntagere indgår	Da beregningen er lavet på de faktisk afholdte renteudgifter er det kun personer, som i de pågældende skatteår har opgivet renteudgifter på selvangivelsen, som indgår i beregningerne.
Kun hovedtrækkene i skattesystemet	Modelberegningerne giver et overordnet billede af udviklingen i rentefradraget 1980-2012. Modellen er kun baseret på hovedtrækkene i personskattesystemet, og den inkluderer derfor ikke de selvstændige, personer med indkomst fra udlandet eller personer som ikke er fuldt skattepligtige, fx fordi de er døde eller udvandret i løbet af året, og andre med særlige skatteforhold. Disse forhold beskrives nærmere i notatets sidste afsnit.

2. Beregningseksempler

Modelberegninger	Danmarks Statistik har med input fra indkomststatistikregistret beregnet størrelsen af rentefradragenes værdi for 1980-2012 på individniveau. Rente­fradragenes værdi fremkommer ved en alt-andet-lige-beregning, hvor det antages, at de øvrige indkomster inkl. renteindtægter er uforandrede, og kun retten til at trække renteudgifterne fra i skat ændres.
Eksempel enlig	Først beregnes skatten i et givent år, inkl. renteudgifter. Derefter genberegnes skatten uden fradrag for renteudgifter. Dette gøres i praksis ved at trække renteudgifterne ud af nettokapitalindkomsten.

Beregningseksempel, Enlig

I dette eksempel betragtes en person med 400.000 kr. i personlig indkomst og 25.000 kr. i renteudgifter. Personen antages i dette eksempel bosat på Bornholm med en kommuneskat på 25,9 pct. og er sat til ikke at være medlem af folkekirken.

Beregnet skat før rentefradrag	
Renteudgifter	25.000 kr.
Personlig indkomst	400.000 kr.
Kapital indkomst	5.000 kr.
Ligningsmæssige fradrag (inkl. beskæftigelses fradrag)	30.000 kr.
Beregnet skat ekskl. rentefradrag	126.062 kr.

Beregnet skat efter rentefradrag	
Renteudgifter	25.000 kr.
Personlig indkomst	400.000 kr.
Kapital indkomst	-20.000 kr.
Ligningsmæssige fradrag (inkl. beskæftigelses fradrag)	30.000 kr.
Faktisk betalt skat	117.405 kr.

Læs mere om hovedtrækkene i skatteberegningen for 2012 [her](#)

Differencen mellem de to skattebetalinger er den faktisk opnåede skattemæssige værdi af fradraget for renteudgifter.

$$126.062 - 117.405 = 8.657 \text{ kr.}$$

Dette sættes herefter i forhold til de samlede renteudgifter.

Værdi i procent af renteudgifter

$$\frac{8.657 \text{ kr.}}{25.000 \text{ kr.}} = 34,6 \text{ pct.}$$

Sambeskattet ægtepar

Idet der i varierende omfang gennem årene har været en eller anden form for sambeskatning mellem ægtefæller, beregnes ægtefællernes skattemæssige værdi og renteudgifter samlet.

Først beregnes ægtefællers skattebetalinger hver for sig. Herefter lægges ægtefællernes skattebesparelser og renteudgifter sammen, og den skattemæssige værdi af rentefradrag deles ligeligt mellem de to ægtefæller.

I dette eksempel betragtes et ægtepar, hvor den første ægtefælle har en personlig indkomst på 400.000 kr., renteudgifter for 30.000 kr. og en negativ nettokapitalindkomst på 20.000 kr. Den anden ægtefælles personlige indkomst er 150.000 kr., har renteudgifter for 5.000 kr. og en samlet negativ kapitalindkomst på 15.000 kr. Ægteparret antages at være medlem af folkekirken og bor i Hjørring Kommune, hvor kommuneskatten er 25,6 pct. og kirkeskatten på 1,19 pct. i 2012.

Ægtefælle 1:

Beregnet skat før rentefradrag	
Renteudgifter	30.000 kr.
Personlig indkomst	400.000 kr.
Kapital indkomst	10.000 kr.
Ligningsmæssige fradrag	30.000 kr.
Beregnet skat ekskl. rentefradrag	132.380 kr.

Beregnet skat efter rentefradrag	
Renteudgifter	30.000 kr.
Personlig indkomst	400.000 kr.
Kapital indkomst	-20.000 kr.
Ligningsmæssige fradrag	30.000 kr.
Faktisk betalt skat	121.429 kr.

Ægtefælle 2:

Beregnet skat før rentefradrag	
Renteudgifter	5.000 kr.
Personlig indkomst	150.000 kr.
Kapital indkomst	0 kr.
Ligningsmæssige fradrag	30.000 kr.
Beregnet skat ekskl. rentefradrag	31.021 kr.

Beregnet skat efter rentefradrag	
Renteudgifter	5.000 kr.
Personlig indkomst	150.000 kr.
Kapital indkomst	-5.000 kr.
Ligningsmæssige fradrag	30.000 kr.
Faktisk betalt skat	29.332 kr.

Differencen mellem de to skattebetalinger, er den faktisk opnåede skattemæssige værdi af fradraget for renteudgifter. Ægteparrets samlede opnåede skattebesparelse beregnes herved til:

$$(132.380-121.429)+(31.021-29.332) = 12.640 \text{ kr.}$$

Dette sættes herefter i forhold til ægteparrets samlede renteudgifter

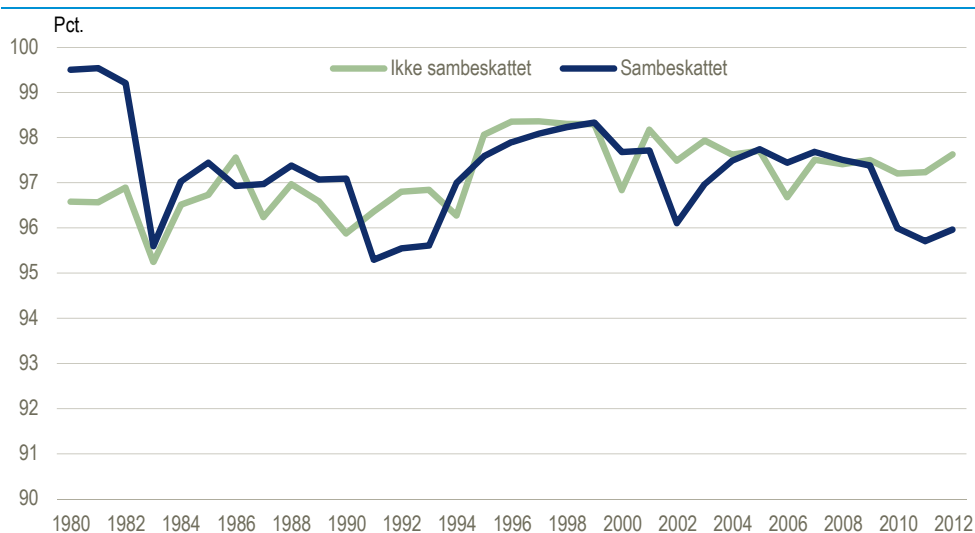
Værdi i procent af renteudgifter

$$\frac{12.640}{30.000 + 5.000} = 35,6 \text{ pct.}$$

3. Kvalitetsbeskrivelse

- Kun hovedtrækkene i skattesystemet
- Modellen beskæftiger sig kun med hovedtrækkene i skattesystemet. Derfor er det f.eks. valgt ikke at inkludere personer, som ikke er fuldt skattepligtige og personer med udenlandsk indkomst i modellen, ligesom det er valgt ikke at inkludere selvstændige i offentliggørelserne.
- Modellen kan ikke bruges til provenu beregninger
- Blandt andet derfor er det ikke muligt, at lave provenu-beregninger over rentefradragets påvirkning af de offentlige finanser på baggrund af modellen. Dertil kommer at de dynamiske effekter, som følge af adfærdsændringer heller ikke er en del af modellen.
- Præcisionskriterium
- Det er ikke altid at modelberegningen af skattebetalingen stemmer overens med den faktiske skattebetaling for personen. Dette formodes hovedsageligt at skyldes overførsler af underskud mellem ægtefæller, overførsel af negativ indkomst for foregående år og lignende særlige skatteforhold, som ikke alle er en del af Danmarks Statistiks indkomstregister.
- For at personer kan indgå i opgørelserne af rentefradragets størrelse er det opstillet som kriterium at modellens beregnede skat ligger indenfor +/- 3 pct. af den faktiske opgørelse af personens/ægteparrets skat i det pågældende år.

Figur 3. **Andelen af populationen, som modellen estimerer korrekt**

Repræsentativitet:
Ikke alle har renteudgifter

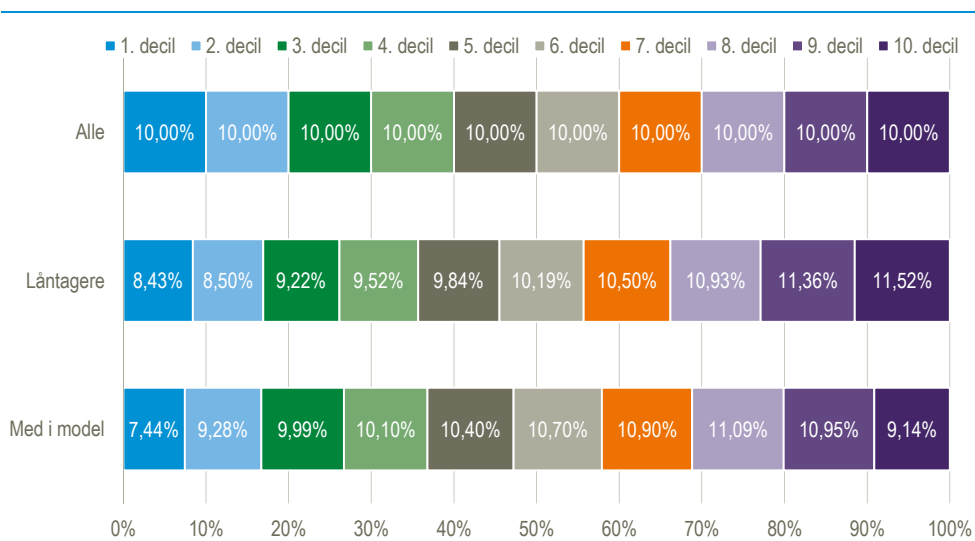
En relativt stor del af personerne i lavindkomstgrupperne har ikke optaget lån og derfor ikke indberettet renteudgifter til Skat. Disse indgår derfor ikke i modellen. Opdeles befolkningen i ti lige store grupper(deciler) efter deres indkomst før skat, så fremgår det nedenfor, at personerne med den laveste indkomst(1. decil) er underrepræsenteret i modellen, som følge heraf. Første decil udgør 10 pct. af den samlede population, men kun 8,4 pct. af låntagerne.

Personer med høje og
lave indkomster
underrepræsenteret

Indkomstspredningen er stor blandt de selvstændige, hvor mange i enkelte år har negativ indkomst. På den anden side er der også relativt mange selvstændige med høj indkomst. Ligeledes er personer med indkomst fra udlandet oftest personer med høj indkomst.

Disse grupper indgår ikke i modellen, sammen med personer hvis indkomst er så lav at de ikke betaler skat. Dette betyder, at personer i enderne af indkomstfordelingen er lidt underrepræsenteret i modellen. Således tilhører kun 7,4 pct. af de personer, som har fået beregnet en skattemæssig værdi af rentefradrag 1. decil og 9,1 pct. dem med højest indkomst i 10. decil.

Figur 4. **Repræsentativitet: Indkomstfordeling for låntagere og dem som indgår i modellen fordelt på deciler.**

Med forbehold for lidt usikkerhed særligt for personer med meget høje eller lave indkomster vurderes modellen dog, at give et retvisende billede af den generelle udvikling i rentefradraget for danske låntagere.

4. Offentliggørelser

To matricer er tilgængelige i Statistikbanken, se dem her www.dst.dk/stattabel/1179

Data vil snarest blive stillet til rådighed for særkørsler foretaget af Danmarks Statistiks Kundecenter. Ligeledes vil anonymiserede mikrodata blive gjort tilgængelige for forskning gennem Danmarks Statistiks forskningsservice.

5. Kilder

Publikationer:

Skatten YYYY – Forlaget aktuelle Bøger

Skatter og afgifter – Danmarks Statistik

<http://www.dst.dk/da/Statistik/Publikationer/VisPub.aspx?cid=17968>

Statistisk Tiårsoversigt - Danmarks Statistik

www.dst.dk/publ/tiaar

Web:

2012 – hovedtrækkene i personbeskatningen

<http://www.skm.dk/skattetal/beregning/skatteberegning/skatteberegning-hovedtraekkene-i-personbeskatningen-2012/>

2014 – hovedtrækkene i personbeskatningen

<http://www.skm.dk/skattetal/beregning/skatteberegning/skatteberegning-hovedtraekkene-i-personbeskatningen-2014/>

Henvendelse

Jarl Quitzau, tlf. 39 17 35 94, jaq@dst.dk

6. Bilag

De vigtigste skattereformer med indvirkning på rentefradraget

Skattereform 1983 Med skattereformen som trådte i kraft i 1983 hæves bundfradraget for betaling af statsskat. Dette betyder at grænsen for hvornår der skal betales topskat er højere end fradraget ved betaling af kommune, amts og kirkeskat i de efterfølgende år. Det ”vandrette” skatteloft, som er den maksimale skatteprocent for almindelige indkomstskat, hæves til 73 pct. af den skattepligtige indkomst.

Derudover tages det første skridt til en opdeling af den skattepligtige indkomst i formueindkomst og personindkomst, idet sambeskattede nu får beskattet formueindkomsten, hos den person, som har den højeste personlige indkomst.

Skattereform 1987 Med skattereformen, som fik effekt fra 1987, opdeles den skattepligtige indkomst endeligt i personlig indkomst og kapitalindkomst. Samtidig sænkes den højeste marginalskat på personlig indkomst fra 73 pct. til 68 pct.

Derudover beslattes det, at der kun skal betales 12 pct. skat (topskat), af personlig indkomst, samt at der kun skal betales 6 pct. skat (mellemskat) af positiv kapitalindkomst.

Derved bliver det marginale rentefradrag for personer med høj indkomst og positiv kapitalindkomst, som ikke berøres af det ”vandrette skatteloft” i en gennemsnits-

kommune generelt på 60 pct. og på 54 pct. for personer med negativ kapitalindkomst.

Dog var der for personer med relativ stor positiv eller negativ indkomst en seksårig overgangsordning, som betød at rentefradraget for denne gruppe gradvist faldt fra de 73 pct. i 1987 til de 60/54 pct. i 1993.

Skattereform 1994 Ved skattereformen indføres arbejdsmarkedsbidraget, og bund-, mellem- og topskat erstatter de gamle statsskatter. For flertallet af personer med den højeste indkomst, skatterate og dermed også rentefradrag har reformen ingen nævneværdig effekt på rentefradragets størrelse. For personer med lav indkomst betyder indførelsen af arbejdsmarkedsbidraget bl.a., at bundskatten sænkes fra 22 pct. til 14 pct. og videre ned til 8 pct. i 1993.

For personer, som ikke betaler mellem- og topskat sænkes rentefradraget således gradvist frem mod 1998, fra et niveau på 53 pct. i 1993 til 41 pct. i en gennemsnitskommune.

Skattereform 1997 Fra og med 1997 afskaffes formueskatten. Derved forsvinder også det "vandrette skatteloft". Dette påvirker kun rentefradraget for de få personer med meget store formuer og relativ lille indkomst, hvis samlede skattebetaling på grund af skatteloftet overgik 71 pct. af den skattepligtige indkomst. Denne ændring betyder at det absolut højeste opnåelige rentefradrag (inklusive kirkeskat) falder fra 72,5 pct. i 1996 til 61,5 pct. i 1997.

Skattereform 1999 Fra og med 1999 skal betales topskat af positiv såvel som negativ kapitalindkomst, hvor man førhen kun betalte topskat af kapitalindkomst over 20.000 kr. Skattereformen medfører ligeledes en gradvis sænkning af bundskatten frem mod 2002, og det ikke længere er muligt at fratække negativ kapitalindkomst i beregningsgrundlaget for mellemskatten.

For de topskatteydere, som havde en nettokapitalindkomst under 20.000 kr. og derved ikke betalte skat eller fik fradrag herfor, øges rentefradraget som følge heraf. For den brede middelklasse giver reformen et lavere rentefradrag. Fx oplever en person, som betaler mellemskat, men ikke topskat og har negativ kapitalindkomst, et fald i det marginale rentefradrag fra 46 pct. i 1998 til 34 pct. i 2002.

Denne reform rummer også en blidere indfasning i form af en skatterabat for personer, hvor den samlede negative nettokapitalindkomst oversteg 20 pct. af den samlede skattepligtige indkomst fra år 2000. Denne overgangsordning udfases endeligt i 2006.

Derudover hæves grænsen for, hvornår der skal betales mellemskat betragteligt frem mod 2001. Dette giver et betydeligt fald i antallet af mellemskatteydere og er hovedårsagen til at rentefradraget falder for de mange personer, som ikke længere betaler mellemskat.

Skattereform 2004 Beskæftigelsesfradraget indføres, og grænsen for betaling af mellemskat hæves. Kun sidstnævnte påvirker rentefradragets størrelse, og da kun personer med positiv kapitalindkomst betaler mellemskat, er effekten heraf på rentefradragets størrelse begrænset.

Skattereform 2009 Bundfradraget for kapitalindkomst i topskatten genindføres. Ændringen betyder for topskatteydere med negativ kapitalindkomst et fald i det marginale rentefradrag på 15 pct., svarende til topskatten. Derudover sker et løft af grænsen for betaling af mellemskat til topskattegrænsen, og beskæftigelsesfradraget forhøjes.

Skattereform 2010 Mellemskatten afskaffes. Rentefradraget sænkes ned til 25 pct. i perioden fra 2012 og frem mod 2019 for personer med negativ kapitalindkomst over 50.000 kr.. Dette sker ved, at sundhedsbidraget udfases med 1 pct. årligt, samtidig med at bundskatten øges tilsvarende. Der kompenseres for faldet i rentefradraget for de første 50.000 kr. i negativ kapitalindkomst, således at rentefradraget for det store flertal af låntagere, ikke berøres heraf.

Herudover indførtes et skatteloft for positiv kapitalindkomst, som gradvist sikre at den maksimale beskatningsprocent for positiv nettokapitalindkomst falder fra 49,5 pct. i 2010 til 42 pct. i 2012. Dermed sænkes også rentefradraget for topskatteydere med stor positiv netto kapitalindkomst.

Skattereform 2012 Grænsen for betaling af topskat hæves. Dette vil gøre rentefradraget mindre for personer med en positiv kapitalindkomst over 40.000 kr., som ikke fremover skal betale topskat efter at grænsen er hævet. Derudover hæves beskæftigelsesfradraget, hvilket ikke påvirker rentefradragets størrelse væsentligt.